

RemBench laat online mogelijkheden kunsthistorische data zien

Alles over Rembrandt digitaal doorzoekbaar

“Het resultaat is mooier dan verwacht.” Suzan Verberne, projectleider van Rembench, vertelt enthousiast over de website met informatie over het leven van schilder Rembrandt van Rijn.

Ilja Nieuwland

Met Rembench kun je informatie over Rembrandt (1606-1669) zoeken in vier databases: twee van de Rijksdienst voor Kunsthistorische Documentatie (RKD), een met kunstwerken en een met biografische informatie over kunstenaars; RUQuest, de bibliotheekcatalogus van de Radboud Universiteit (RU), en RemDoc, een verzameling met primaire bronnen.

Alles achter één interface

Zowel Verberne als Rudie van Leeuwen (RU) waren vanaf het begin betrokken bij RemBench en RemDoc, het project dat eraan vooraf ging. Van Leeuwen vertelt: “Een tijd geleden is, onder meer op initiatief van Volker Manuth (RU), besloten om samen met Het Rembrandthuis alle documenten die te maken hadden met het leven en werk van Rembrandt te digitaliseren. De keuze viel daarbij op eLaborate van Huygens ING, een omgeving voor het ontwikkelen van digitale edities. Remdoc was het resultaat van die inspanning. Vervolgens hebben we alle literaire bronnen en kunstwerken rond Rembrandt erbij betrokken. Daarvoor werkten we samen met Huygens ING, het RKD en onze Universiteitsbibliotheek. RemBench werd gefinancierd door CLARIN-NL en het doel was om alle relevante informatie uit RemDoc en RUQuest met die van de RKD te combineren achter één interface.”

Mappen van informatie

De uitdaging lag vooral in het mappen van informatie uit de verschillende databases. Zoals bijvoorbeeld bij mensen met verschillende rollen. Van Leeuwen noemt Samuel van Hoogstraaten. “Die is zowel kunstenaar in Rembrandts atelier als auteur van een boek waarin Rembrandts werk wordt behandeld. De faceted search op de site laat beide rollen zien. Die facets werken intuïtief; ze helpen je je zoekactie af te bakenen. Zo kun je bijvoorbeeld ook alleen kunstwerken opvragen die zich in Sint Petersburg bevinden. Of alle doop-, trouw- en begrafenisakten van Rembrandts familie.”

Nieuwe ideeën

Vanuit het Huygens ING waren Bram Buitendijk en Gijsjan Brouwer verantwoordelijk voor het ontwikkelen van de site: “Voor een front-end ontwikkelaar was het een interessant project omdat we onze faceted search library hebben kunnen inzetten. Deze had altijd hetzelfde uiterlijk, maar voor RemBench hebben we een externe user interface-ontwerper ingehuurd. De nieuwe feedback heeft tot goede ideeën geleid. De faceted search is nu flexibeler en de vormgeving kan aangepast worden aan de toepassing.”

Meer dan een demo-site

Brouwer geeft, evenals Van Leeuwen, wel toe dat er nog wat ruwe randjes op de site te vinden zijn. Maar zowel Verberne als Van Leeuwen zijn erg enthousiast over het eindresultaat. Uit een gebruikersstudie met studenten kunstgeschiedenis bleek dat gebruikers positief waren over het gebruiksgemak van

RemBench, de uitgebreide zoekopties en de grote hoeveelheid informatie die achter de website zit. Verberne: “Het resultaat is mooier en nuttiger geworden dan we oorspronkelijk hadden gedacht. Wat we nu hebben, is een voorbeeldapplicatie waarmee we kunnen laten zien wat er inmiddels mogelijk is met kunsthistorische data. Het is veel meer dan alleen een demo-site geworden.”

<http://rembench.huylgens.knaw.nl/>